

coMiesięcznik

Polskiego Komitetu Narodowego ICOMOS - Luty 2025

Szanowni Państwo

„coMiesięcznik” – biuletyn informacyjny PKN ICOMOS ma służyć realizacji priorytetowego zadania naszej organizacji jakim jest dostarczanie informacji na tematy konserwatorskie. „coMiesięcznik” jest skierowany do całego polskiego środowiska konserwatorskiego, rozpowszechniając bieżące informacje na temat wydarzeń i spraw związanych z ochroną zabytków. „coMiesięcznik” prezentuje informacje dostarczone przez członków PKN ICOMOS oraz środowisko konserwatorskie. Informacje mają formę krótkich notek, uporządkowanych w najprostszy sposób. Prosimy Państwa o przesyłania krótkich notek o wszelkich konferencjach, publikacjach i wydarzeniach, które mogą zainteresować środowisko konserwatorskie na adres:

biuletyn.pknicomos@gmail.com

Redakcją i oprawą graficzną biuletynu zajmuje się Pan Jakub Andrzejewski.

W imieniu Prezydium PKN ICOMOS
Bogusław Szmygin

Informacje

Założenia systemu ochrony zabytków w Polsce

Szanowni Państwo,

Polski Komitet Narodowy ICOMOS rozpoczyna dyskusję i gromadzenie materiałów na temat kształtu systemu ochrony zabytków w Polsce i nowej ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami. Dyskusja ta jest odpowiedzią na materiał SKZ związany z III Kongresem Konserwatorów Zabytków (jesień 2025) oraz zapowiedzią MKiDN rozpoczęcia prac nad nową ustawą regulującą ochronę i opiekę nad zabytkami.

W załączeniu znajdują Państwo materiał zatytułowany Założenia systemu ochrony zabytków w Polsce, przyjęty przez Prezydium PKN ICOMOS jako początek dyskusji naszego środowiska. Jednocześnie powstaje Aneks, w którym gromadzimy opinie i pomysły do dalszej dyskusji nad założeniami systemu ochrony zabytków. Zachęcamy polskie środowisko konserwatorskie, w szczególności członków PKN ICOMOS, do przygotowania opinii na ten temat.

Z poważaniem,

W imieniu Prezydium PKN ICOMOS
prof. B.Szmygin

Tekst dostępny pod linkiem:

<https://www.icomos-poland.org/files/32/Dokumenty/474/Zaowenia-systemu-ochrony-zabytkow-w-Polsce-PKN-ICOMOS.pdf>

Międzynarodowy Konkurs im. Profesora Jana Zachwatowicza na najlepsze prace magisterskie studentów, podejmujące problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego

KONKURS IM. PROF. JANA ZACHWATOWICZA

PKN ICOMOS zaprasza do udziału w Międzynarodowym Konkursie im. Profesora Jana Zachwatowicza na najlepsze prace magisterskie studentów, podejmujące problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego. Termin nadsyłania prac mija: 15.03.2025 r.

Szczegółowe informacje na temat konkursu zamieszczone są w zakładce „Konkurs”.

<https://www.icomos-poland.org/pl/component/tags/tag/konkurs.html>

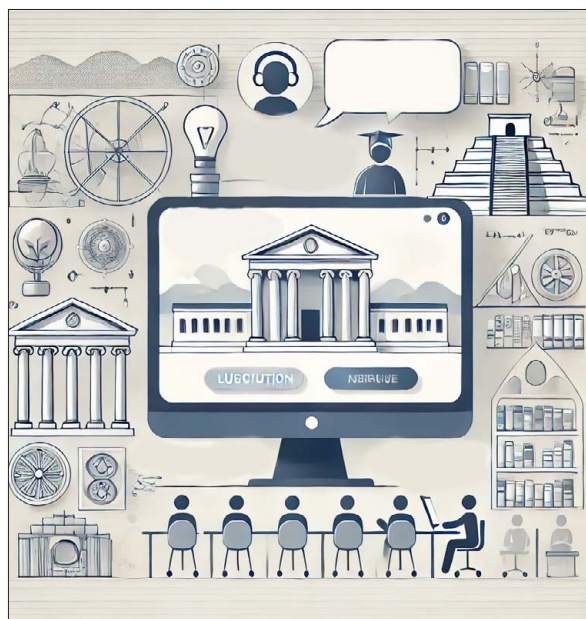
Regulamin konkursu:

<https://www.icomos-poland.org/files/40/Konkurs-im-prof-Jana-Zachwatowicza/472/Regulamin-Konkursu-im-J-Zachwatowicza.pdf>

XI Szkoła Letnia Poznań
27-29 sierpnia 2025 r.

Szanowni Państwo, informujemy że XI Szkoła Letnia odbędzie się w dniach 27-29 sierpnia 2025 r. w Poznaniu, gdzie Miejska Konserwator Zabytków przybliży nam rolę samorządu w ochronie i opiece zespołów staromiejskich. Wydarzenie jest adresowane przede wszystkim do młodych specjalistów różnych profesji z zakresu zabytkoznawstwa i konserwacji zabytków, dla których będzie to okazja do nabycia nowej wiedzy i doświadczeń. Szczegółowe informacje o rekrutacji i programie zostaną podane w późniejszym terminie.

Szanowni Państwo,

Z przyjemnością informujemy, że już wkrótce rozpocznie się kolejny cykl Współczesna Ochrona Zabytków – Otwarte Wykłady PKN ICOMOS, który będzie poświęcony metodyce badań niezbędnych do przygotowania projektów konserwatorskich.

Plan nadchodzącego semestru zapowiada się następująco:

27 marca - dr hab. Małgorzata Korpała,
„Badania konserwatorskie zabytkowej architektury – cel, zakres, metodyka”

24 kwietnia - prof. dr hab. Wojciech Chudziak,
„Badania archeologiczne – współczesne metody pracy archeologa w ochronie dziedzictwa kulturowego”

22 maja - dr hab. Ulrich Schaaf, prof. UMK
„Badania architektoniczne – rola w procesie projektowania konserwatorskiego”

12 czerwca - prof. dr hab. Jadwiga W. Łukaszewicz
„Współczesne metody badania zabytków – w celu opracowania techniki i technologii prac konserwatorskich”

Zapraszamy do uczestnictwa w tym cyklu wykładów, jak również do dzielenia się informacją o nich z jak najszerszym gronem osób zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego.

Koordinację wykładów w imieniu Prezydium PKN ICOMOS objęła Pani prof. Krystyna Kirschke (krystyna.kirschke@pwr.edu.pl), opiekę organizacyjną i techniczną sprawuje Pani Alina Tarsa (sekretariat@icomos-poland.org).

Informujemy, iż nagrane wykłady są dostępne na platformie YouTube na naszym kanale „PKN ICOMOS”, serdecznie zapraszamy, link poniżej:

<https://www.youtube.com/@pknicomos2024/featured>

PUBLICOMOS

We are happy to announce the launch of PUBLICOMOS, our new comprehensive and collaborative platform integrating printed and digital cultural heritage documentation into a single website! Displayed in English, French, and Spanish, PUBLICOMOS includes documents in over 50 languages and an extensive catalogue of ICOMOS publications since its establishment in 1965. It is designed to provide an intuitive browsing experience for members and non-members alike.

This new platform aims to foster inclusivity and diversity in #CulturalHeritage research and documentation, providing access to 15,000 references featuring mentions of over 200 countries and territories worldwide.

Explore PUBLICOMOS now!

<https://publ.icomos.org/publicomos/jlbSai?html=Pag&page=Acc>

More information: <https://buff.ly/3CGrjM5>

Please note that the ICOMOS Open Archive will remain accessible for 3 months before being permanently replaced by PUBLICOMOS.

International Day of Monuments and Sites 2025 – Heritage under Threat from Disasters and Conflicts: Preparedness and Learning from 60 years of ICOMOS Actions

At the 2023 General Assembly in Sydney, Disaster and Conflict Resilient Heritage - Preparedness, Response and Recovery was selected as the theme for the Triennial Scientific Plan (TSP) 2024-2027. The first year of the plan focuses on how we can prepare for possible disasters, through the prevention and mitigation of hazards, improving resilience, as well as by preparing for conflicts that threaten our cherished heritage resources.

In this context, one might ask in 2025: How can members and constituent Committees of ICOMOS better prepare for these disasters? What role can we play collectively, and what do we need to be effective in that work?

Following on from the celebration of the 60th anniversary of the Venice Charter in 2024, ICOMOS will celebrate its 60th anniversary in 2025. The Second Congress of Architects and Specialists of Historic Buildings, held in Venice in 1964, adopted 13 resolutions, the first being the International Charter for the Conservation and Restoration of Monuments and Sites, better known as the Venice Charter, and the second, put forward by UNESCO, was the creation of ICOMOS in 1965.

More information:

<https://www.icomos.org/en/89-english-categories/home/154299-disaster-and-conflict-resilient-heritage-preparedness?idU=1>

ICOMOS TheoPhilos ISC Conference 2025: Dialogue between Conservation Experts and Other Stakeholders in Built Heritage Protection – 20th Anniversary of The Faro Convention

When: March 13–14, 2025

Where: Palazzo Coppini, Florence, Italy

Join the ICOMOS TheoPhilos ISC Conference 2025, a global event celebrating the 20th Anniversary of the Faro Convention. Set in the historic Palazzo Coppini, this conference brings together experts in heritage conservation, stakeholders, and decision-makers to discuss the future of built heritage protection.

Why Attend the ICOMOS Conference in Florence?

This international conference offers unparalleled opportunities to:

- **Enhance Knowledge:** Learn about the latest trends, methods, and challenges in cultural heritage preservation.
- **Showcase Innovations:** Explore case studies of successful collaborations in built heritage conservation.
- **Build Global Connections:** Network with leading conservationists, policymakers, and stakeholders.

Conference Themes

The program will focus on three crucial topics:

1. The role, rights and tasks of conservation experts and other stakeholders in the protection and conservation of built heritage /theoretical approaches/;
2. The organization, training and education of conservation experts for multi-disciplinary work in conservation /methodological approaches/;
3. Examples of good practice of dialogue between conservation experts and stakeholders /practical approaches/.

More information:

<https://www.lifebeyondtourism.org/join-the-icomos-theophilos-isc-conference-dialogue-between-conservation-experts-and-other-stakeholders-in-built-heritage-protection-20th-anniversary-of-the-faro-convention/>

Konferencje

IIBC 2025 Annual Meeting and 27th Symposium in Samsun/Türkiye!
21-23.05.2025

The 27th Symposium and Annual Meeting of the Wood Committee (IIBC) of International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) will be held on May 21-23, 2025 at the Faculty of Architecture and Design, Samsun University. The event will be held under the main theme of “Resilient Heritage: Preparedness, Response and Recovery” and will also include a special session on fire risks.

The symposium, which will address the protection of wooden construction heritage, regional and global challenges and solution proposals, will be open to experts from Turkey and around the world. The event focuses on the Black Sea Region’s wooden construction heritage, natural risks such as fire and earthquake, as well as climate change, sustainable conservation methods and public awareness.

The three-day symposium includes scientific sessions, wood workshop and a special technical tour program where wooden heritage in the Black Sea Region will be visited. In addition, the papers participating in the symposium will be published in an open access conference book after scientific evaluations.

Event Program:

A wide range of sessions have been planned for the event, from the effects of risks such as fire and earthquake on the wooden construction heritage to the common conservation problems of the Black Sea Region. In addition, a workshop with the participation of local carpenters and restoration students will provide participants with the opportunity to learn traditional woodworking techniques. On the last day of the event, a field trip to the heritage in Black Sea region close to the venue will provide the opportunity to see the rich wooden heritage of the region in person.

Application and Call for Papers:

Those who wish to participate in the symposium with a paper or poster presentation can send their abstracts to iibcsymposium@gmail.com until March 1, 2025. Selected papers will be announced on March 20, 2025.

All presented papers during the event will be published later.

To contribute to the preservation of timber construction heritage and meet with international experts at this important event, you can visit: <https://iibc25turkiye.samsun.edu.tr> or contact the organizing committee at: iibcsymposium@gmail.com

**CALL FOR PAPERS - 10. międzynarodowa konferencja naukowa
„Modernizm w Europie – modernizm w Gdyni”**

Do 31 marca 2025 r. trwa nabór zgłoszeń tematów referatów na 10. międzynarodową konferencję naukową „Modernizm w Europie – modernizm w Gdyni. Ochrona i konserwacja zabytkowych zespołów modernistycznych”, która obędzie się w Gdyni w dniach 18-20 września 2025 r.

Zgłaszane wystąpienia powinny dotyczyć ważnych zagadnień, uzupełniających dotychczasowy stan wiedzy związany z ochroną, konserwacją i zarządzaniem zabytkowymi zespołami modernistycznymi. Zgłoszone referaty powinny prezentować aktualne wyniki badań lub prowadzonych działań, które nie były dotąd szerzej omawiane i publikowane. Pożądane są też nowe i ważne tematy związane bezpośrednio lub pośrednio z modernistycznymi zespołami architektonicznymi Gdyni, ze szczególnym naciskiem na układ urbanistyczny śródmieścia.

Autorzy powinni mieć udokumentowany dorobek (naukowy, konserwatorski, itp.) związany z podejmowaną tematyką. Osoby zainteresowane wystąpieniem z własnym referatem powinny przesłać streszczenie referatu w języku polskim i angielskim wraz z wypełnioną kartą zgłoszeniową (<https://forms.gle/jpRhXFPXZHjHUwbZ6>) w terminie do 31 marca 2025 r. (objętość streszczenia od 400 do 800 słów). Ponadto należy załączyć notkę biograficzną oraz spis ważniejszych publikacji lub dokonań zawodowych. Wybór referatów na konferencję zostanie dokonany przez członków Komitetu Naukowego. Decyzja Komitetu Naukowego o przyjęciu referatu do wygłoszenia w czasie sesji zostanie przekazana zgłaszającemu zgodnie z harmonogramem za pośrednictwem poczty elektronicznej. Wybrani przez Komitet Naukowy prelegenci w terminie do 31 sierpnia 2025 r. będą zobowiązani przesłać wersję tekstową planowanego referatu a bezpośrednio przed konferencją dostarczyć dwujęzyczną prezentację wystąpienia (czas wystąpienia: 20 minut). Artykuły będące dorobkiem poprzednich konferencji ukazały się w książkach wydanych przez Urząd Miasta Gdyni, a ich treść dostępna jest na stronie internetowej:

<https://modernizmgdyni.pl/publikacje?seria-wydawnicza-modernizm-w-europie-modernizm-w-gdyni>

Szczegółowe informacje na temat wydarzenia zamieszczone są na:

<https://modernizmgdyni.pl>

Konferencja Międzynarodowa Europejskie Dziedzictwo Węgla i Stali 10-11.04.2025 Katowice

W trakcie planowanej konferencji „Europejskie Dziedzictwo Węgla i Stali” kontynuowany będzie, podjęty w 2023 roku temat ochrony i zachowania dziedzictwa przemysłowego w Europie. W 2023 roku uczestnicy konferencji pod tytułem: „Dziedzictwo przemysłowe w sercu Zielonej Europy” dyskutowali nad kierunkami ochrony zabytków kultury technicznej, szczególnie tych związanych z wykorzystaniem paliw kopalnych. Na zakończenie konferencji ogłosili ważne dla zachowania świadectw rozwoju przemysłu Europy postulaty. W trakcie tegorocznej konferencji będziemy chcieli kontynuować rozpoczęte tematy. Konferencja, ma być platformą do sprecyzowania tematów ważnych do realizacji w celu praktycznej ochrony dziedzictwa paliw kopalnych, w tym węgla.

Ważne tematy do omówienia to zachowanie i dalsze użytkowanie zabytków górnictwa z myślą o ich prezentacji jako dokumentów osiągnięć okresu „rewolucji przemysłowej”. Równie ważnym tematem będzie omówienie zagadnień związanych z redukcją śladu węglowego w procesie ponownego wykorzystania obiektów dawnego przemysłu.

Planowane wystąpienia i dyskusje mają skoncentrować się na ustaleniu kierunków ochrony dziedzictwa przemysłowego z myślą o edukacji jak również zachowaniu ograniczonego wydobycia paliw kopalnianych w celu zaspokojenia potrzeb muzeów i organizacji chroniących i prezentujących obiekty przemysłowe (zabytkowe pojazdy, maszyny i urządzenia) korzystające z paliw kopalnianych. Efektem konferencji ma być sprecyzowanie celów i metod ochrony, a także dróg ich realizacji tak aby bogaty dorobek techniki i przemysłu europejskiego mógł być właściwie chroniony i udostępniany.

Myśląc o efektywnej opiece nad zabytkami techniki w trakcie konferencji powołana zostanie nowa organizacja TICCIH Europa z siedzibą w Polsce.

Więcej informacji na stronie:

<https://www.muzeatechniki.pl/konferencja-edws/>

EuCuComm 2025

Lubań, 21-23 maja 2025 r.

Serdecznie zapraszamy na trzecią już edycję międzynarodowej konferencji naukowej EuCuComm 2025: European Culture Commonwealth 2025, która odbędzie się w dniach 21-23 maja 2025 w Lubaniu (PL).

Temat przewodnim będzie:

„500 lat Reformacji na Górnych Łużycach i Śląsku: dziedzictwo religijne, architektoniczne i kulturowe”

• **Ostateczny termin nadsyłania artykułów do 15.03.2025**

Więcej informacji na stronie:

<http://www.EuCuComm.eu>

KONFERENCJA CAA POLAND 2025
Dokumentacja – Integracja – Rekonstrukcja
Wrocław, 5–7.06.2025

Ogólnopolska Konferencja Naukowa
Computer Applications and Quantitative
Methods in Archaeology

CAA POLAND
WROCLAW 2025
5-7 czerwca

Dokumentacja-Integracja-Rekonstrukcja

Formularz rejestracyjny i informacje szczegółowe:
<http://pl.caa-international.org/>
Termin naboru abstraktów: 31 marca 2025

Warsztaty: 5 czerwca 2025
Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej, ul. B. Prusa 53/55
Sesje: 6-7 czerwca 2025
Muzeum Archeologiczne OMM we Wrocławiu, ul. A. Cieszyńskiego 9

Patronat honorowy: AM Politechniki Wrocławskiej
Organizatorzy: Uniwersytet Wrocławski, Politechnika Wrocławska
Patronat medialny: ARCHEOLOGIA
Muzeum Archeologiczne Oddział Muzeum Miejskiego Wrocławia

Polski Oddział CAA International wraz z Instytutem Archeologii UWr, Wydziałem Architektury PWr i Muzeum Archeologicznym OMM zapraszają na konferencję poświęconą nowoczesnym metodom badań nad dziedzictwem kulturowym!

- Nowoczesna dokumentacja (skanowanie 3D, fotogrametria, standardy)
- Integracja danych (GIS, AI, bazy danych)
- Rekonstrukcja dziedzictwa (VR, HBIM, modelowanie)
- Warsztaty GIS i dokumentacji – 5 czerwca

Call for Papers – abstrakty do 31 marca 2025!

Szczegóły i zgłoszenia: <http://pl.caa-international.org/>

Heritage BIM in monument preservation
– Innovative strategies for conservation and monitoring
LUX – Pavilion, Ludwigsstrasse 2, 55116 Mainz, Germany
27.28.03.2025

This event will be held in German and English. Participation is on site and online.

Kick-off event for the project “Heritage Building Information Modeling (HBIM) as a documentation, planning and monitoring method for the elimination of harmful environmental influences using the example of the UNESCO World Heritage Site Worms Synagogue” and conference on “Heritage BIM in monument preservation - Innovative strategies for conservation and monitoring”.

Organized by AI MAINZ - Institute for Architecture at Hochschule Mainz - University of Applied Sciences in collaboration with the State Monument Preservation and the World Heritage Secretariat of the Directorate-General for Cultural Heritage Rhineland-Palatinate (GDKE), funded by the German Federal Environmental Foundation (DBU) Deutsche Bundesstiftung Umwelt.

In cooperation with Icomos Germany and CIPA Heritage Documentation.

Central questions of the DBU-funded project and the conference:

- How can the BIM (Building Information Modeling) planning method contribute to the recording, maintenance planning and monitoring of cultural monuments?
- How can monument conservation and world heritage-specific requirements be recorded in the digital model and made usable in the long term?
- How can data from different disciplines be integrated in order to develop a holistic tool for recording, planning and conservation?

The event in Mainz will provide insights into the exciting topics from current research projects and initiatives around Heritage BIM (HBIM) from Germany and abroad in order to ensure a basis for the development of efficient information management for the sustainable conservation of UNESCO World Heritage Sites.

More information:

https://architekturinstitut.hs-mainz.de/projects/HBIM-Worms-Conference?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAAR1A-z2HpxviRxe9G7f9dVS8mBfdkB-QtgAIWK4sQhRLwZMpRn3LZL2n6fg_aem_YyVaWqIzQEVj8PV9d-EQ3IA

Heritage Conservation from Bits

From Digital Documentation to Data-driven Heritage Conservation

SEOUL
Location: National Museum of Korea
25th (Mon.) - 29th (Fri), Aug. 2025
9:00 AM - 10:30 PM

CIPA 2025 SEOUL
www.cipa2025seoul.org

Co-organized by

Supporting Organizations

We are pleased to announce the CIPA 2025 SEOUL International Symposium, jointly organized and hosted by the Korea Advanced Institute of Science and Technology (KAIST) and the National Museum of Korea, with support from ICOMOS CIPA, ISPRS, and ICOMOS International.

The symposium will take place from Monday, August 25 to Friday, August 29, 2025, at the National Museum of Korea in Seoul, South Korea.

The theme for this event is:

Heritage Conservation from Bits - From Digital Documentation to Data-driven Heritage Conservation

The symposium will cover a variety of subtopics, including:

- 3D documentation and modeling of heritage
- Application of digital technologies for heritage interpretation and presentation
- Policies and ethical issues related to heritage conservation, management, and utilization
- Innovative digital technologies in museum exhibitions
- Integration of digital technologies in the preservation of intangible heritage
- AI-driven initiatives for heritage protection and conservation

(Additional topics are available on our official website.)

In addition, pre-symposium workshops will be held on Saturday, August 23, and Sunday, August 24, 2025, featuring diverse and engaging programs.

The first Call for Papers is now open!

More informations:

<https://cipa2025seoul.org/>

Wystawy i Wydarzenia

80. rocznica wyzwolenia niemieckiego obozu Auschwitz-Birkenau

56 delegacji państwowych i organizacji międzynarodowych, przedstawiciele Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, NATO, ONZ i UNESCO oraz – przede wszystkim – 50 ocalałych z Holokaustu wzięło udział w obchodach 80. rocznicy wyzwolenia obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau. W panelu dyskusyjnym w ramach międzynarodowego studia telewizyjnego głos zabrała Hanna Wróblewska, ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

27 stycznia to również Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu. Został on ustanowiony w 2005 r. przez Zgromadzenie Narodowe ONZ dla uczczenia pamięci ofiar pochodzenia żydowskiego zamordowanych przez Niemców podczas II wojny światowej.

„Polska pełni szczególną rolę w utrzymywaniu pamięci o Holokauście. Na terenie naszego kraju rozegrało się wiele historii, o których świat nigdy nie powinien zapomnieć. W Polsce znajduje się największa liczba instytucji i miejsc pamięci o Zagładzie. O człowieczeństwie trzeba pamiętać zawsze i te miejsca mają nam właśnie o tym przypominać. Najważniejszą rolę w edukacji i utrzymywaniu pamięci pełnią świadectwa i świadkowie tych wydarzeń. Z każdym rokiem Ocalałych jest mniej, odchodzą od nas, ale pozostają miejsca i obiekty – niemi świadkowie tych wydarzeń. Dzięki konserwatorom, archiwistom, muzealnikom i edukatorom przemawiają do odbiorców. Dziś jesteśmy na terenie byłego niemieckiego obozu Auschwitz-Birkenau, ale pamiętajmy też o Treblince – największym miejscu zagłady, w którym zginęło ponad 800 tysięcy osób z całej Europy. To właśnie tam powstaje nowa inwestycja, która poprzez włączający charakter będzie opowiadała historię tego miejsca – mówiła Hanna Wróblewska, ministra kultury i dziedzictwa narodowego.”

Więcej informacji na stronie:

<https://www.gov.pl/web/kultura/80-rocznica-wyzwolenia-niemieckiego-obozu-auschwitz-birkenau>

**80. ROCZNICA WYZWOLENIA NIEMIECKIEGO NAZISTOWSKIEGO OBOZU KONCENTRACYJNEGO
I ZAGŁADY AUSCHWITZ
27 STYCZNIA 2025**

27 stycznia 2025 r. obchodziliśmy 80. rocznicę wyzwolenia niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady Auschwitz.

Główne obchody rozpoczęły się o godzinie 16.00 w specjalnym namiocie, który stanie nad bramą do byłego obozu Auschwitz II-Birkenau. Jednym z symboli obchodów był wagon towarowy, który stanie bezpośrednio przed bramą.

Sygnał telewizyjny realizowany przez Telewizję Polską był dostępny dla wszystkich, dając możliwość wspólnego upamiętnienia i globalnej refleksji nad znaczeniem wydarzeń z przeszłości.

https://www.youtube.com/watch?v=9wF6_629nL0

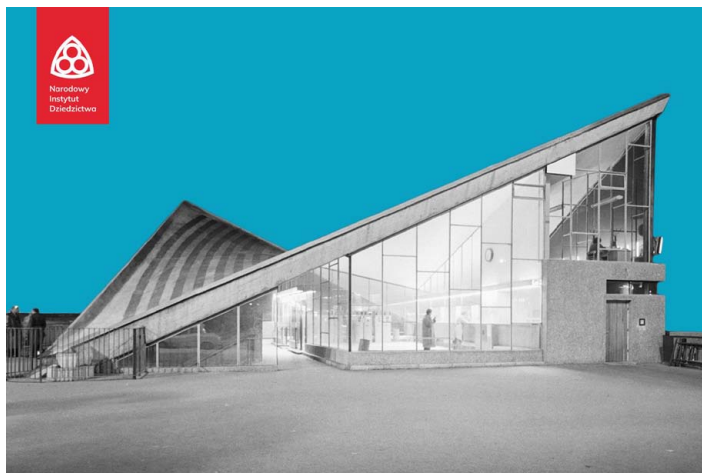
Do momentu wyzwolenia ok. 7 tys. więźniów przebywających na terenie obozu przez żołnierzy Armii Czerwonej, niemieccy naziści zamordowali w Auschwitz ok. 1,1 mln osób, głównie Żydów, a także Polaków, Romów, sowieckich jeńców wojennych oraz ludzi innych narodowości.

O historii Auschwitz mówimy w naszych lekcjach internetowych oraz cyklu podcastów „O Auschwitz”. Dzięki platformie „Auschwitz. In Front of Your Eyes” Miejsce Pamięci można zwiedzać z przewodnikiem online z każdego miejsca na świecie.

Dziś dla świata Auschwitz jest symbolem Zagłady i okrucieństw II wojny światowej. W 2005 r. Organizacja Narodów Zjednoczonych uchwaliła dzień 27 stycznia Międzynarodowym Dniem Pamięci o Ofiarach Holokaustu.

Więcej informacji na stronie:

<https://www.auschwitz.org/strona-glowna-80/>

33. edycja Europejskich Dni Dziedzictwa (EDD) w Polsce, odbędzie się pod hasłem „W stronę architektury. Młode dziedzictwo”. Tegoroczna odsłona wydarzenia stworzy wyjątkową przestrzeń dla organizatorów do zaplanowania różnorodnych inicjatyw, które pozwolą na promocję zarówno historycznych, jak i współczesnych obiektów architektonicznych zasługujących na uwagę oraz ochronę. Będzie to także okazja do refleksji nad rolą architektury w kształtowaniu naszej kulturowej tożsamości. „W stronę architektury. Młode dziedzictwo” to bezpośrednie odwołanie do 40-lecia zapoczątkowania idei Europejskich Dni Dziedzictwa. Pierwotnie funkcjonowały one jako „Dni Otwartych Zabytków”. Tegoroczne hasło zachęca nas do celebrowania dziedzictwa architektonicznego w jego różnych wymiarach, pamiętając, że jest ono nośnikiem między przeszłością i przyszłością naszej kultury, historii i tożsamości. Hasło nawiązuje również do przypadającego w tym roku jubileuszu 50-lecia przyjęcia „Europejskiej Karty Dziedzictwa Architektonicznego” przez Komitet Ministrów Rady Europy oraz 40-lecia konwencji o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy.

Dodatkową okazją do zwrócenia uwagi na dziedzictwo architektoniczne jest jubileusz 50-lecia konkursu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek Zadbane”, w ramach którego wyróżniane i doceniane są najlepsze praktyki oraz przykłady w ochronie i konserwacji dziedzictwa.

Hasłu przewodniemu tegorocznej edycji EDD „W stronę architektury” towarzyszy podtytuł „Młode dziedzictwo”. Wpisuje się on w aktualną, żywą debatę toczącą się w kontekście wyznaczenia górnej cezurę czasowej uznania obiektów architektonicznych za zabytki. Jednocześnie podkreśla on potrzebę zwrócenia uwagi na młodsze obiekty, które często są niedoceniane i pomijane w powszechnej świadomości.

Temat „Heritage and Architecture” – „Dziedzictwo i Architektura” został również przyjęty przez Radę Europy jako oficjalne hasło EDD 2025, co podkreśla jego uniwersalny charakter i znaczenie w skali całej Europy. Decyzja ta wpisuje się w ideę wspólnego celebrowania różnorodności kulturowej oraz architektonicznej, która łączy wszystkie kraje europejskie, jednocześnie promując wspólne dziedzictwo jako fundamentu europejskiej tożsamości.

Zapraszamy do otwarcia drzwi zabytków: tych dawnych i powszechnie znanych, jak i tych młodszych oraz oczekujących dopiero na odkrycie i docenienie.

Europejskie Dni Dziedzictwa 2025 odbędą się w dwa weekendy 13-14 oraz 20-21 września.

Więcej informacji na stronie NID:

https://nid.pl/2025/02/15/w-strone-architektury-mlode-dziedzictwo-haslo-edd-2025/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR0EhJD2evX1_KLeglpc117WIFXi3wQiaj4PI3LUHIPZAIq_e39KR-dUCw8_aem_LlZS4VSvUL-SXAL_TrFTRQw

Marmury Kieleckie. Tradycje i współczesność
Muzeum Dialogu Kultur – Muzeum Narodowe w Kielcach
28.11.2024 – 16.03.2025

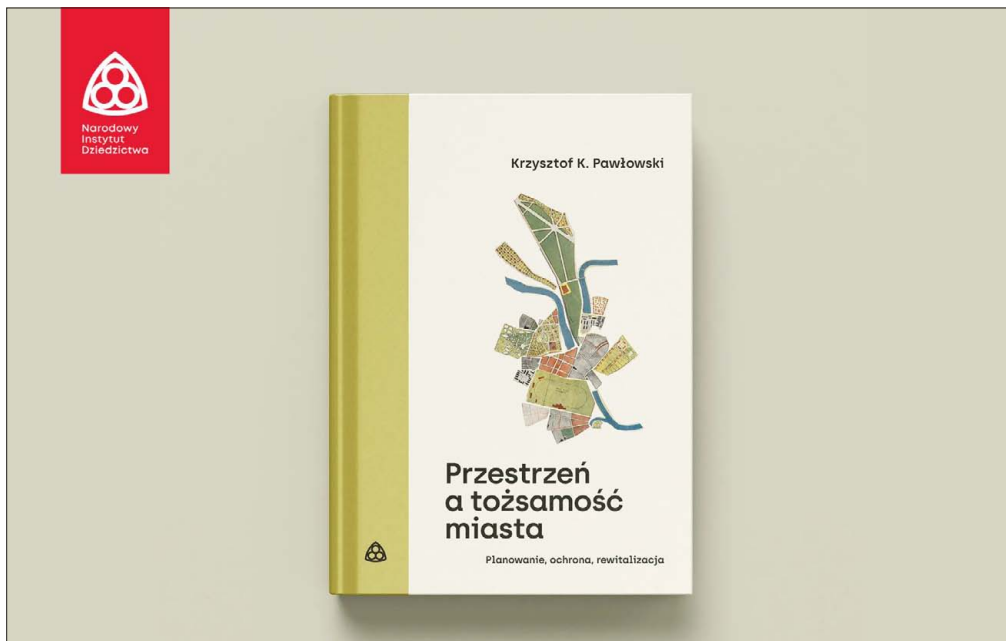
Ekspozycja poświęcona jest historii eksploatacji marmurów świętokrzyskich, które od końca XVI wieku wykorzystywane były w architekturze i sztuce. Głównym tematem prezentowanym na wystawie jest działalność przedsiębiorstwa, funkcjonującego nieprzerwanie od 1874 roku, które znane było w kraju pod potoczną nazwą Marmury Kieleckie. W ciągu 150 lat działalności wielokrotnie zmieniało ono status prawny, nazwy, przeżywało sukcesy i porażki. Pojawiali się nowi właściciele i menadżerowie, jednak pokoleniowa ciągłość załogi nigdy nie została przerwana. Pierwsza nazwa firmy brzmiała Przedsiębiorstwo Kopalń Marmurów Kieleckich. Więcej o jej przemianach, interesującej historii oraz pięknie świętokrzyskich skał dowiemy się na ekspozycji.

Więcej informacji na stronie Muzeum:

https://mnki.pl/pl/dla_zwiedzajacych/wystawy_czasowe/aktualne/pokaz/128,marmury_kieleckie__tradycje_i_wspolczesnosc

PUBLIKACJE

Przestrzeń a tożsamość miasta. Planowanie, ochrona, rewitalizacja prof. Krzysztof K. Pawłowski

Przestrzeń a tożsamość miasta to unikalne kompendium wiedzy o planowaniu przestrzennym, ochronie dziedzictwa miejskiego oraz rewitalizacji zespołów zabytkowych. Publikacja przeznaczona jest dla urbanistów, architektów i konserwatorów zabytków, a także dla wszystkich zainteresowanych tematyką tożsamości przestrzeni miejskiej i jej wpływu na życie współczesnych miast.

Znajdziemy w niej:

- historię i ewolucję polskiej myśli urbanistycznej,
- refleksję nad metodami ochrony historycznych miast,
- omówienie roli partycypacji społecznej,
- analizę problemów miejsc światowego dziedzictwa,
- spojrzenie interdyscyplinarne inspirujące do dialogu między urbanistami, konserwatorami zabytków i mieszkańcami.

O autorze

Prof. Krzysztof K. Pawłowski to polski architekt, urbanista i wieloletni działacz na rzecz ochrony zabytków. Od kilkadziesiąt lat aktywnie działa na rzecz ochrony zabytków w Polsce i na świecie – był m.in. zastępcą i Generalnym Konserwatorem Zabytków oraz doradcą premiera ds. dziedzictwa narodowego. Przez dekadę (1993–2003) pełnił funkcję prezesa Polskiego Komitetu ICOMOS, działał też w Komitecie Światowego Dziedzictwa UNESCO (1977 – wiceprezes). Zainicjował ratyfikowanie przez Polskę konwencji o ochronie światowego dziedzictwa (1976) i współtworzył pierwsze wpisy polskich obiektów na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Laureat licznych nagród i odznaczeń, w tym Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski, Złotego Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” oraz francuskiego Orderu Sztuki i Literatury.

Książka dostępna jest wyłącznie w formie drukowanej, zamówić ją można na stronie Księgarni NID:

<https://ksiegarnia.nid.pl/produkt/przestrzen-a-tozsamosc-miasta/>

Nowy poradnik dotyczący miejsc światowego dziedzictwa

W Księgarni NID pojawił się nowy poradnik dotyczący miejsc światowego dziedzictwa – Wzmacnianie naszego dziedzictwa. Zestaw narzędzi 2.0. Ocena efektywności zarządzania dobrami światowego dziedzictwa i innymi miejscami dziedzictwa. Publikacja dostępna jest do bezpłatnego pobrania.

Poradnik powstał w trosce o dobra światowego dziedzictwa, cenione za swą uniwersalną wartość na arenie międzynarodowej. Ich ochrona wymaga skutecznego zarządzania na najwyższym poziomie. Pomimo wysiłków, aby zachować te miejsca dla obecnych i przyszłych pokoleń, wiele z nich jest z różnych powodów zagrożonych.

Czytelnik zapewne zada w tym miejscu pytanie, co można zrobić, aby skuteczniej reagować na czynniki oddziałujące negatywnie na dobra światowego dziedzictwa? Czy procesy zarządzania wpływają na wyniki ochrony? Jeśli tak, to w jaki sposób można zidentyfikować i poprawić krytyczne i słabe punkty w sferze zarządzania?

Publikacja stanowi próbę odpowiedzi na te ważne pytania, oferując metodologię ewaluacji skuteczności zarządzania dobrem światowego dziedzictwa lub innym miejscem dziedzictwa. Wyróżnia go fakt, że zawiera 12 narzędzi, z których można korzystać osobno lub łącznie. Pozwalają one dostrzec zarówno pozytywne działania zarządców dóbr światowego dziedzictwa, jak i zidentyfikować obszary, w których potrzebne są działania naprawcze. Aby ułatwić korzystanie z narzędzi, dołączono do nich arkusze robocze w formie szablonów lub kwestionariuszy pomagających w systematycznym gromadzeniu informacji – oba z nich można dostosować do specyficznych potrzeb.

Publikacja dostępna na stronie:

<https://ksiegarnia.nid.pl/produkt/wzmacnianie-dziedzictwa/>

Do.co.mo.mo. Italia Giornale nasce nel 1996, a un anno dalla costituzione dell'associazione, con un numero 0 dedicato al lancio del primo Convegno nazionale, che si sarebbe tenuto a Roma nell'autunno dell'anno successivo. Da allora, questa prima serie cartacea – che viene prodotta con una periodicità variabile e contando su numeri via via più densi di notizie, e a volte su qualche prezioso allegato – ha mantenuto la caratteristica di essere un giornale monografico, dedicato a specifiche tematiche e territori, e insieme di ospitare rubriche rivote a conoscere e informare in merito a esperienze di rilievo nell'azione di documentazione e conservazione del Moderno: gli Archivi dell'Architettura Moderna Italiana, I materiali del Moderno, le Notizie internazionali, la pubblicazione delle schede della National Selection of Modern Architecture, ecc.

Terminata con il numero 33 del 2013, l'esperienza è stata riavviata in veste digitale con cadenza semestrale, volutamente riprendendo la numerazione originaria e confermando il riconoscimento di rivista scientifica, in collaborazione con ilgiornaledellarchitettura.com, che assicura la diffusione della pubblicazione attraverso i suoi numerosi contatti e strumenti digitali online. Ma, al contempo, la divulgazione dei contenuti del nuovo Giornale viene affidata anche al sito web e alla newsletter dell'associazione, garantendo a tutti coloro che sono interessati alle sorti dell'architettura – e, più in generale, dell'ambiente costruito – del Novecento l'accesso a contenuti frutto di un'attenzione costante e qualificata ai valori del patrimonio italiano del Moderno.

I temi della rivista vengono via via selezionati – a partire da articolate e rilevanti proposte che possono essere indirizzate alla segreteria di Docomomo Italia – dal Comitato scientifico del Giornale e sono oggetto di call for paper affidate ai curatori dei singoli numeri, insieme a un'attenta valutazione, al fine di assicurare una partecipazione attiva e interessata alle attività dell'associazione e una qualità costante dei contenuti. Buona lettura.

https://www.docomomoitalia.it/wp-content/uploads/2025/01/Docomomo_n38.pdf

Procesy projektowe w obiektach i zespołach zabytkowych - nowe międzyuczelniane studia podyplomowe!

Serdecznie zapraszamy na pierwszą edycję międzyuczelnianych studiów podyplomowych „Procesy projektowe w obiektach i zespołach zabytkowych” organizowanych wspólnie przez Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej oraz Wydział Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej.

Przyjmowanie zgłoszeń zostało przedłużone do 28 lutego 2025.

Ze szczegółami można zapoznać się na stronie:

<https://www.arch.pw.edu.pl/Studia/Studia-podyplomowe/Procesy-projektowe-w-obiektach-i-zespolach-zabytkowych>

Studia podyplomowe adresowane są do specjalistów, którzy biorą udział w procesach projektowania w obiektach i zespołach zabytkowych – przede wszystkim projektantów-architektów i branżystów, ale również innych specjalistów uczestniczących w tym procesie - w tym pracowników służ konserwatorskich uzgadniających i nadzorujących ten proces, służb samorządowych i zarządców zabytkowych obiektów.

Podstawowym założeniem kształcenia na studiach podyplomowych jest możliwie szczegółowe zapoznanie uczestników z całym procesem i wszystkimi czynnikami wpływającymi na ochronę zabytków architektury i budownictwa w zróżnicowanej skali przestrzennej (obiekt, zespół, krajobraz) oraz z rolą architekta w interdyscyplinarnym projektowaniu konserwatorskim.

Program studiów obejmuje całościowy przegląd procesu ochrony z jego specyfiką i uwarunkowaniami formalnymi i technicznymi. Słuchacze będą mogli rozwinąć umiejętność aktywnego uczestniczenia w tym procesie projektując w zabytkach zgodnie z celami konserwatorskimi. Ważnym założeniem merytorycznym programu kształcenia jest skoncentrowanie na ochronie wartości zabytkowych realizowanej pomimo obecnych ograniczeń i presji.

Ogłaszamy otwarty nabór gmin do Projektu Partnerskiego „Dziedzictwo kulturowe w rewitalizacji”

Czy Twoja gmina stawia na dziedzictwo kulturowe jako kluczowy element rewitalizacji? Jeśli tak, to dołącz do Projektu Partnerskiego „Dziedzictwo kulturowe w rewitalizacji”. Dzięki współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa i wsparciu Centrów Kompetencji ds. Rewitalizacji, wybrane gminy zyskają możliwość skutecznego wdrażania Gminnych Programów Rewitalizacji w oparciu o lokalne zasoby kulturowe. Zgłoszenia przyjmujemy do 31 marca br.

Projekt Partnerski „Dziedzictwo kulturowe w rewitalizacji” zakłada długoterminową współpracę z wybranymi 16 gminami uwzględniającymi dziedzictwo kulturowe jako potencjał w programowaniu i wdrażaniu rewitalizacji na podstawie Gminnego programu rewitalizacji. Jego celem jest udzielenie tym gminom indywidualnego wsparcia merytorycznego przez poszczególne Centra Kompetencji ds. Rewitalizacji w Narodowym Instytucie Dziedzictwa.

Do udziału w naborze zaproszone są gminy miejskie, miejsko-wiejskie i miasta na prawach powiatu, które rozpoczęły działania na rzecz prowadzenia rewitalizacji zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

Oferowane w ramach projektu wsparcie:

- a. Przygotowanie opracowań specjalistycznych z zakresu dziedzictwa kulturowego,
- b. Doradztwo i konsultacje dotyczące uwzględniania dziedzictwa kulturowego na różnych etapach planowania i wdrażania rewitalizacji
- c. Organizacja spotkań edukacyjnych
- d. Sieciowanie gmin objętych Projektem Partnerskim

Zgłoszenie należy przysyłać w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy ePUAP, korzystając z formularza zgłoszeniowego zgodnego ze wzorem (załącznik nr 1).

Termin składania zgłoszeń do 31 marca 2025 r.

Nabór zostanie rozstrzygnięty do 30 kwietnia 2025 r.

Więcej informacji na stronie:

<https://nid.pl/2025/02/13/nabor-gmin-do-projektu-partnerskiego/>

Przebudowa "Zakopianki": GDDKiA przeniesie zabytkową chałupę do skansenu w Nowej Hucie

Dom w Krzyszkowicach został zbudowany w 1890 r. w stylu krakowskim. Ściany powstały z belek uszczelnionych gliną, osadzonych na kamiennej podmurówce zbudowanej przede wszystkim z piaskowca. Czterospadowy dach wsparto na krokwiach. Szeroki na 11 m front domu był skierowany na południe. Chałupę przecina sień, po jej prawej stronie są pomieszczenia mieszkalne, a po lewej kuchnia i izba. W sieni jest też piec chlebowy.

Przez wszystkie lata dom był własnością tej samej rodziny i służył jako budynek mieszkalny. Przetrwał Cesarsko-Królewską Monarchię Austro-Węgierską, II Rzeczpospolitą, walki obronne kampanii polskiej w 1939 r. i PRL. Do rejestru zabytków został wpisany w 1986 r. Jesienią i zimą został rozebrany, a wszystkie jego elementy skatalogowane i przygotowane do ponownego złożenia w nowym miejscu. Pisząc „wszystkie”, mamy na myśli dbałość o najdrobniejsze szczegóły, bo do specjalnych woreczków zbieramy nawet oryginalny tynk.

Chałupa trafi do Nowej Huty, do skansenu w Branicach, który w przyszłości stanie się częścią większego przedsięwzięcia - Parku Edukacyjnego „Branice”. Upamiętni on dziedzictwo grupy etnograficznej Krakowiaków Zachodnich. Ten projekt realizowany jest przez spółkę Kraków Nowa Huta Przyszłości, która zajmuje się nadaniem nowych funkcji poprzemysłowym terenom wschodniej części Krakowa.

Skansen docelowo będzie obejmował 11 zagród, karcznię, kościół oraz nowoczesny budynek ekspozycyjno-edukacyjny przeznaczony do organizacji warsztatów, wykładów i wystaw. Wszystko to stworzy układ dawnej podkrakowskiej wsi.

Więcej informacji na stronie:

https://www.gov.pl/web/gddkia-krakow/chalupa-welcome-to-nowa-huta?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAAR2v21OcMj0Q6kri08FVctNp2_VGsdmkKQJbkg0ERk5vd_tpDvkJX5PsdY_aem_oWWLFGYuxUrdo-xq2SXYWdw

oraz na profilu Facebook:

https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=1085167873654952&id=100064852471872&mibextid=wwXlfr&rdid=YyuBBIGsBX6RtpVh#

In Memoriam

Pożegnanie dr. Henryka Kondzieli

20 stycznia 2025r. zmarł p. dr Henryk Kondziela, historyk sztuki, doktor nauk humanistycznych w zakresie konserwatorstwa i zabytkoznawstwa, pierwszy miejski konserwator zabytków w Poznaniu, od 1955r. do 1973r. Z wielkim zaangażowaniem sprawował nadzór konserwatorski nad kompleksową powojenną odbudową zespołu staromiejskiego w Poznaniu oraz konserwacją i restauracją najcenniejszych poznańskich obiektów zabytkowych (m.in. Ratusza, Pałacu Działyńskich, Pałacu Górków, Zamku Przemysła, Katedry). W tym czasie w ramach prac badawczych dokonał szeregu odkryć cennych zabytkowych elementów jak stropy, detale architektoniczne czy polichromie, które w dużym stopniu wzbogaciły wiedzę o dziejach Poznania. Na temat prowadzonych prac restauracyjno-konserwatorskich systematycznie publikował sprawozdania w Kronice Miasta Poznania i Ochronie Zabytków, a w 1971 wydał publikację na temat odbudowy Starego Miasta w Poznaniu (H. Kondziela, Stare Miasto w Poznaniu. Zniszczenia – odbudowa – program dalszych prac). Wieloletni wykładowca historii architektury i konserwacji zabytków na Politechnice Poznańskiej oraz dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu (1978-1990). Autor wielu monografii i opracowań naukowych, poświęconych kulturowemu dziedzictwu Poznania, inicjator i wieloletni redaktor Polskiego Słownika Biograficznego Konserwatorów Zabytków. Członek Rady Ochrony Zabytków przy Ministrze Kultury i Sztuki, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz Komitetów Narodowych ICOMOS i ICOM. Jeden z organizatorów Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków i członek Zarządu Głównego.

Za zasługi w pracy zawodowej i społecznej odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką „Za opiekę nad zabytkami”, Srebrną Odznaką Obudowy Warszawy oraz srebrnym medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Człowiek niezwykle życzliwy, chętnie dzielący się swoją wielką wiedzą i pasją, oddany całym sercem ochronie zabytków, aż do ostatnich chwil swego życia.

Pożegnanie Krzysztofa Chwałowskiego

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Krzysztofa Chwałowskiego – dyrektora Muzeum Historii Komputerów i Informatyki w Katowicach, naszego przyjaciela i niezastąpionego eksperta w świecie zabytków cyfrowych.

Był nie tylko inżynierem informatyki, ale przede wszystkim wizjonerem i pasjonatem, który stworzył pierwsze w Polsce muzeum poświęcone historii komputerów i informatyki. Dzięki jego pracy zachowane zostały unikatowe eksponaty, a pojęcia takie jak „zabytek cyfrowy” czy „zabytek informatyki” na stałe wpisały się w język specjalistów. Jego wiedza i pasja sprawiły, że był cenionym ekspertem w programach telewizyjnych i audycjach radiowych, a także autorem ważnych materiałów historycznych.

Tak wspomina go dr Filip Wróblewski z Działu Zbiorów MIT:

„Dzięki Twojej życzliwości i otwartości od wielu lat prowadziliśmy owocną współpracę. To ona pozwoliła m.in. przywrócić blask naszej Odrze 1305 – systemowi komputerowemu, którego zachowaniu i udokumentowaniu w ramach Operacji Thanasis poświęciłeś tak wiele energii.

Będzie nam Cię, Krzyśku, bardzo brakowało – Twojej wiedzy, doświadczenia i determinacji. Pasji, z jaką opowiadałeś o polskich komputerach i przekonywałeś do ich ratowania. Robiłeś to, co kochałeś, i robiłeś to dobrze! Twoje odejście to ogromna, niepowetowana strata. Już nie przyjedziesz z obiecaną rewizytą na pączki, by porozmawiać o wspólnych planach. Ogromnie nam tego szkoda.”

Na zawsze pozostaniesz w naszej pamięci.

<https://www.mit.krakow.pl/aktualnosc/pozegnanie-krzysztofa-chwalowskiego/>

https://www.facebook.com/ticcihpolska/photos/z-g%C5%82%C4%99bokim-%C5%BCalem-%C5%BCegnamy-krzysztofa-chwa%C5%82owskiego-in%C5%BCyniera-informatyka-pomys%C5%82od/1132781858632990/?_rdr

Zachęcamy do odwiedzania naszych profili:

Facebook: gdzie publikujemy istotne informacje zarówno krajowe jak i międzynarodowe, związane bezpośrednio z ochroną zabytków. Na profilu zamieszczamy również informacje dotyczące naszej działalności.

Na platformie YouTube: zamieszczamy filmy m.in. z naszych dorocznych konferencji: majowej i grudniowej, a także z cyklu „Otwarte Wykłady PKN ICOMOS” w formule online.

Na Instagramie: który uruchomiliśmy w grudniu 2024 r.

Facebook:

Polski Komitet Narodowy ICOMOS

<https://www.facebook.com/pknicomos>

YouTube:

PKN ICOMOS

<https://www.youtube.com/@pknicomos2024/featured>

Instagram:

icomos_poland

https://www.instagram.com/icomos_poland/

